

UDRUGA GENIUS LOCI

U Zagrebu je u 2009. osnovana udruga za revitalizaciju i održivi razvoj graditeljske baštine *Genius loci* sa željom očuvanja graditeljske baštine njezinom aktivacijom i uključivanjem u sadašnje vrijeme.

Genius loci na latinskom jeziku znači duh mjesta. U terminologiji graditelja od davnine označava lokalni ambijent, lokalne značajke prostora u kojem se intervenira.

Inicijativa za osnivanje udruge dogodila se u trenutku kada se uvidjelo da je stanje s kućama tradicijske gradnje u posljednjim godinama alarmantno – jednostavno nestaju iz hrvatskih krajolika. Razlozi tomu su neznanje, nebriga, materijalni interesi, inertnost odgovornih institucija i društva u cjelini.

Udruga *Genius loci* svojim djelovanjem želi aktivno iskoristiti stečeno znanje, iskustvo te osobne vještine i time učiniti sve za spas graditeljske baštine. Misija je udruge svojom aktivnošću razvijati svijest o održivom razvoju i očuvanju graditeljske baštine u urbanim i ruralnim područjima Republike Hrvatske i to kroz područja arhitekture, urbanizma, prostornog uređenja i zaštite okoliša. Vizija udruge jest da projektima koji su orijentirani na zaštitu graditeljske baštine, s posebnim isticanjem građevina tradicijske gradnje, promovira njihovu održivost u novom vremenu. Predsjednica udruge je arhitektica Vesna Šoić, a aktivnosti udruge određene Statutom bit će:

- organiziranje i izrada arhitektonskih snimaka građevina, arhiviranje snimljene građe i pružanje usluge korištenjem bazom podataka

- organiziranje i izrada projekata cjelovite rekonstrukcije i restauracije građevina tradicijske gradnje u skladu s novom namjenom
- izrada studija i projekata za novu namjenu obnovljenih građevina u skladu s potrebama vlasnika/stanovnika i šire zajednice
- osmišljavanje prezentacije graditeljske baštine u sklopu kulturno-turističke ponude
- izrada projekata za EU fondove
- savjetovanje postojećih i potencijalnih vlasnika tradicijskih građevina
- priprema i održavanje radionica/predavanja namijenjenih svim dobnim skupinama o važnosti tradicijske gradnje
- izdavanje publikacija kojima se bilježi sve od konkretnih građevina do zahvata na obnovi građevina tradicijske gradnje
- aktivno sudjelovanje u obnovi starih zanata i suradnja s udrugama koje su osnovane s ciljem očuvanja starih zanata te angažiranje kvalificiranih obrtnika na projektima obnove građevina tradicijske gradnje
- potpora uvođenju tečajeva/kvalifikacije za stare zanate
- izrada cjelovitih projekata koji ujedinjuju navedene aktivnosti od strane profesionalne i kompetentne skupine stručnjaka s iskustvom.

POČELA GRADNJA TRGOVAČKOG CENTRA LUMINI

U varaždinskoj poduzetničkoj zoni Kneginec 20. je siječnja 2010. svečanim postavljanjem kamena temeljca obilježen početak izgradnje trgovač-

kog i zabavnog centra Lumini, vrijednog 45 milijuna eura.

Taj najveći trgovački centar u sjevernoj Hrvatskoj prvi je takav projekt norveške investicijske i razvojne grupe Verdispar u Hrvatskoj, koja je 2007. u Zagrebu utemeljila Verdispar International. Verdispar je otkupio parcelu ukupne površine 102000 četvornih metara na kojoj će biti izgrađena građevina s jednim katom prodajne površine 33000 četvornih metara, s mogućnošću širenja. U sklopu trgovačkog centra bit će više od 80 prodajnih jedinica, *Cinestar multiplex* sa šest kinodvorana i *hipermarket* na gotovo 5000 četvornih metara te parking sa 1360 parkirališnih mjesta. Glavni izvođač radova je Zagorje-Tehnobeton d.d., a završetak radova i otvorenje centra najavljeno je za proljeće 2011. godine.

PROBIJEN TUNEL SVETI ILIJA

Nakon gotovo dvije godine radova, 21. siječnja 2010. mineri splitskoga Konstruktor inženjeringa d.d. probili su posljednje metre tunela Sveti Ilija kroz Biokovo, čime su spojene primorska i zabiokovska područja. Prvu minu ispalili su na sjevernom portalu tunela radnici Hidroelektrike nisko-gradnje d.d. 25. ožujka 2008. godine.

Tunel Sveti Ilija dug je 4.250 metara, ukupne širine 11 metara. Glavna tunelska prometna cijev imat će dva vozna traka širine 7,7 metara, a paralelno je probijena i servisna tunelska cijev u istoj dužini široka nešto više od 3 metra. Tunel kroz Biokovo jedini je tunel u Europi koji je izgrađen u krškom masivu, jedini koji iznad sebe ima stijenu visoku 1300 metara. Nakon ovog uspjeha slijede završni radovi u tunelu i izgradnja ceste. No, nastavak radova ovisit će

o materijalnim sredstvima. Radove na tunelu Sveti Ilija izvodili su splitski Konstruktor inženjering d.d. (s južne strane Biokova od Basta) i zagrebačka Hidroelektra niskogradnja d.d. (sa sjeverne strane od Rastovca).

ZAGORJE-TEHNOBETON D.D. GRADI TVORNICU GENERIČKIH LIJEKOVA

Predstavnici PharmaS, novoosnovane tvrtke za proizvodnju i promet generičkim lijekovima u vlasništvu Luke Rajića i Zagorje-Tehnobeton d.d. potpisali su 27. siječnja 2010. ugovor o izvođenju radova na gradnji proizvodno-skladišnog i poslovnog centra PharmaS u Popovači.

Površina proizvodno-skladišnog i poslovnog centra iznosit će 6.400 četvornih metara, uz mogućnost daljnjeg proširenja. Vrijednost investicije procjenjuje se na oko 300 milijuna kuna, a tvornica bi trebala započeti s radom tijekom 2011. godine.

NOVI POSLOVI TVRTKE DALEKOVOD D.D.

Dalekovod d.d. je na međunarodnom natječaju dobio posao isporuke čelične rešetkaste konstrukcije iz projekta SIMA - SAMNANGER u Norveškoj, za dalekovod jačine 420 kV, dužine 90 kilometara s 278 stupova, vrijedan nešto više od šest milijuna eura, navodi se u priopćenju objavljenom 28. siječnja 2010. na Zagrebačkoj burzi. Naručitelj je norveški državni operator prijenosnog sustava Statnett. Rok dovršetka sukcesivne isporuke je studeni 2011. godine. Dalekovod d.d. sklopio je i ugovore na tržištima Estonije, Francuske i Švedske.

Na međunarodnom natječaju u Estoniji za izgradnju dalekovoda Balti – Pussi 330 kV, naručitelja Estonian Main Grid po sustavu *ključ u ruke*, posao je dobila tvrtka Empower koja je, nakon prikupljanja ponuda, posao isporuke ovjesne opreme dodijelila Dalekovodu d.d.. Ukupna je vrijednost ovjesne opreme oko 300.000 eura, a rokovi isporuke u dva dijela su travanj i svibanj 2010. godine.

Dalekovod d.d. i francuska tvrtka Sicamex group-Dervaux izabrani su na međunarodnom nadmetanju u Francuskoj za nabavu ovjesne opreme za 400 kV dalekovod Contentin – Maine, naručitelja RTE – EDF (Francuska Elektroprivreda). Vrijednost predmetne ovjesne opreme koju će Dalekovod d.d. isporučiti iznosi 1,2 milijuna eura.

Dalekovod d.d. je u Švedskoj, preko tvrtke SAAB, uspostavio kontakte s tvrtkom Vattenfall Services Nordic, te su 30. lipnja 2009. sklopili ugovor za izvođenje elektromontažnih radova na dijelu trase (47,5 kilometra) 500 kV dalekovoda Dannebo – Finnböle, vrijedan 18 milijuna švedskih kruna. Uz pripreme tijekom zime, radovi će početi u ljeto 2010. godine.

OTVORENA NOVA OPERATIVNA OBALA U LUCI GRUŽ

Na prigodnoj svečanosti 2. veljače 2010., predsjednica Vlade Republike Hrvatske Jadranka Kosor otvorila je novu operativnu obalu dubrovačke luke Gruž.

Nova obala u Gružu duga je 810 metara, ima gaz od 11 metara i površinu od 15 tisuća četvornih metara. Radove je izvodio Konstruktor inženjering d.d. uz nadzor Instituta IGH

d.d.. Ovako rekonstruirana i izgrađena nova obala u Gružu može primiti i najveće putničke brodove. Izgradnja je financirana zajmom Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u vrijednosti 26,5 milijuna eura.

HIDROELEKTRA NISKOGRADNJA DD U NATJEČAJU ZA GRADNJU SJEVERNOG KRAKA NA KORIDORU 10

Ministarstvo za infrastrukturu Republike Srbije objavilo je kako su na ponudbeni dokumentaciju za izgradnju 110 kilometara sjevernog kraka koridora 10, od Novog Sada do Horgoša i od Subotice do Kelebije, dostavljene tri ponude.

Prispjele ponude su od slovenske tvrtke Primorje, konzorcija srbijanskih tvrtki čiji je nositelj PZP Beograd, te konzorcija hrvatske tvrtke Hidroelektra niskogradnja d.d. i tvrtke Vojiput iz Subotice. Najnižu cijenu za izgradnju te dionice ponudio je konzorcij tvrtki iz Srbije i to u iznosu od 9,97 milijardi dinara, dok su Hidroelektra niskogradnja d.d. i Vojiput ponudili 11,55 milijardi dinara, a Primorje 13,47 milijardi dinara. Predstavnici hrvatske i slovenske tvrtke najavili su žalbu natječajnoj komisiji zbog toga što ponuda konzorcija iz Srbije tek treba biti usklađena s rastom cijena na malo, a uvjeti ponudbene dokumentacije propisuju da ponuđač mora dati fiksnu cijenu. Natječajna bi komisija trebala u roku od dva tjedna odabrati najpovoljniju ponudu.

A. Vlahović